

ledigare behandling, hvilken omedelbart företagen lätt leder honom till ytlighet och en halfattig vitterlek samt dilettantism, sådan den äfven i Sverige vanligen bedrifves. – Jag ville derföre, att han skulle företaga ett vetenskapligt arbete, och dessemellan försöka sig i något publicistiskt, hvilket nog lätt finge sin väg till trycket, utan företagandet af en Tidskrift på egen hand. Jag åberopar härvid gången af Din egen utbildning. Om Du godkänner min åsigt, så ber jag Dig omstämman honom genom ett bref. Mig hörer han icke. Men ingalunda vill jag, att Du skall till honom skrifva något blott för min skuld, utan Din egen öfvertygelse. – Min hustrus och barns varma hälsningar till Dig ber jag att få framföra. Alltid

Din
J. J. Tengström.

274 J. R. TENGSTROM - J. V. SNELLMAN 14.XII
1844
HUB, JVS handskriftssamling

Helsingfors den 14 December.

Bästa Bror!

Den hjertligaste tacksägelse för brefvet, som Bror väl kan förstå var lika efterlängtadt, som kärkommet, – och så mycket kärkomnare, som det anlände öfver förmodan snart. Vi visste till hvem vi i en sådan sak borde vända oss och voro osäkra endast om huru svaret skulle utfalla: om Brors deltagande för våra sträfvanden tvekade vi ej ett ögonblick. – Med flit har jag låtit en postdag gå förbi för att låta saken något mera utveckla sig. –

Bror beder oss taga saken kallt och det ha vi äfven sökt göra, ehuru väl det är lättare sagdt än gjordt. Men alla hjertklappningar skola väl upphöra blott första steget engång är taget. Imellertid ageras saken ännu i djupaste tysthet. Runeberg, som nyligen var här, äfvensom Castren äro invigda i hemligheten och ha båda yttrat sitt bifall till planen, i synnerhet Runeberg. Icke alldeles så Pappa. Han menar att ett sådant företag skall för mycket bortleda oss från våra studier. Men när skall ej samma skäl kunna anföras *mot*? Och jag tycker vi endast derigenom skola taga full vind i seglen. Egenteligen är Pappa äfven mera rädd för företaget, än han kan uppge några bestämda grunder för afstyrkande. Han vill derför ej absolut afråda; men å andra sidan ej tillstyrka. Jag vet ej om i hans bref förekommer något i saken, men passar det vid besvarandet och tycker Bror saken meriterar, så vore några ord härom säkert på sitt ställe.

Enligt Brors råd, som äfven i det närmaste öfverensstämde med vår ursprungliga plan komme den att uppta »Uppsattser rörande samtidens allmänna och i synnerhet den finska kulturen», såsom hufvudsak. En poetisk afdelning deri äfven finska originaler, intas skulle föregå och en afdelning notiser efterfölja, innehållande korta relationer af de anmärknings värdaste in och utlänska litterära företeelser af allmänt interesse. – Men hellre än att vidare orda om saken vill jag anföras huru vi förslagsvis uppsatt ämnen till några häften, på det Bror deraf lättast må inse vår mening:

1. 1) Om nationalitet och kultur.
- 2) Om Finska språket.
- 3) Finnarne beskrifna i de gamla Isländska sagorna.
- 4) Om vår tids poesi.
2. 1) Om sträfvanden i samtiden för en nationell kultur.
- 2) Om Kalevala
- 3) Bidrag.
- 4) Om Eugene Sues Mysteres.
- 10 3. 1) Hvad har blifvit gjort hos oss för en nationell kultur?
- 2) Om Kanteletar
- 3) Ett bidrag.
- 4) Schelling i Berlin.
4. 1) Om den finska historien.
- 2) Om den finsk-svenska poesin.
- 3) Ett bidrag
- 4) Om den komparativa språkforskningen.
5. 1) Om Finlands förhållande till Sverige på olika tider.
- 2) Om Finskan såsom skrift språk
- 3) Ett bidrag.
- 20 4) Om Kommunisterna.
6. 1) Om Finlands Universitet.
- 2) Om den nyfinska poesin.
- 3) Ett bidrag.
- 4) Om vetenskapen och lifvet.

– Naturligtvis äro dess titlar blott provisionela uppförda för att göra för oss planen fullt klar. Första häftet är under arbete, och derpå beror naturligtvis till en stor del hela företaget.

30 Det ekonomiska i saken måste tills vidare hvila, äfvenså ansöknungen om tillåtelse. Jag tror äfven att det är tid nog bestyra derom i början af Januarii. I slutet af mån kunde ju Tidskriften annonseras. Förläggare torde näppeligen vara att påräkna. –

Tigerstedt är med upptagen i bolag och är en god acquisition. För öfrigt ha vi ej yttrat åt någon om hela företaget, än mindre uppmanat till deltagande. Jag tycker man i en Universitetsstad borde kunna påräkna, så många bidrag, som ofvan upptas. Eller skall man kanske sätta sig med händerna i kors och skratta åt hela saken? – Vi ha mycket debatterat om vår förstföddes namn. Det är ej det lättaste att hitta på
40 något riktigt passande. I brist på annat ha vi beslutit oss till ett intet sägande men vackert Ortsnamn: *Wanda*. Omfånget kunde ju utvidgas från 24–30 ark, efter råd och lägenhet. –

Berndtsons Kalender har i dag sett dagen. Cygnaei »Ljus och skuggor» äro under pressen. Joukkahainen tillrustas; äfvenså Suomi och Kajans finska historie. Den litterära verksamheten är således nu på sin kulminationspunkt. Ett digert häfte Acta Societatis är äfven i antåg. – Runeberg har tänkt på ett svar på Brors recension. – Ännu en nyhet för Bror speciellt, såsom Österbottning! Nord och Syd Österbottniska) Afdelningarna gingo efter Hällströms död till Consistorium med begäran, att åter förenas till en afdelning. Hvilket bifölls!!! Fröjden deröfver har varit stor och det är verkligen äfven «en» lika förvånande, som fröjdefull tilldragelse innom studentverlden. Om Nordströms debatter med Thesleff förmodar jag Bror har <***> Huru gerna vi emotta Brors utlåtande öfver de närmare detaljerna af vår fundering, vet Bror, utan att Bror likväl bör taga detta, som något anspråk å vår

sida. Ty vi veta nog att Bror lefver i en Quarn^{***})

«tillgifnast
Robert.

275 J. J. NERVANDER – J. V. SNELLMAN DECEMBER 1844

HUB, JVS handskriftssamling

10

Min Heders Broder,

Jag hoppas att Du genom Thuring fått min Arithmetik. Huru den utfallit kan jag ej afgöra; men åtminstone torde Du se att jag ej behandlat saken fabriks-mässigt, utan nedlagt derpå möda. Multiplikation och Division i bråk, Läran om Dignitetet och om konkreta tals multiplikation och division samt Proportionsläran för konkreta tal är af mig aldeles sjelfständigt behandlad och att *något* i Arithm kunde ännu ses från en originell synpunkt var mera än jag kunde hoppas innan jag begynte tänka öfver saken. Emellertid har denna sak röfvat af mig vida mera än ett halft år och jag får nu lof att med alfvare arbeta på mina Meteorologica för att hinna framåt dermed. Under slika förhållanden finner Du huru omöjligt det är för mig att söndersplittra mina tankar på en afhandling om Skoleväsendet, hvilken skulle inleda mig i en vidlyftig och bitter polemik med en sådan snusförnuftig och arglistig egoist som Tit. Öhman. Vill jag polemisera med någon af det namnet och den halten, så är jag i tillfälle att dagligen göra det på närmare håll; såsom Du bäst sjelf vet.

Också är hela frågan om skolväsendet onyttigt tills 10 år härefter. Å propos! för en par dagar sedan fingo 3 Borgå Gymnasister af 4 repuls af Schultén i Studentexamen; männe Borgåenserne nu åter, så som då jag tog mig samma frihet som Schultén, påstå att det kommer sig deraf att examinatorn är så ung, att Han ej förstår att utröna examinander-nes kunskaper? – Sedan polemiken i Tidningarne angående Finska språket upphört, skall jag skrifva en uppsatts angående Finskan, dervid jag skall roa mig med paradoxer under form huru en naturforskare skulle bära sig åt för att få reda på hvad man vill och icke vill. Nog har Du ett förbaiskadit tråk med Din Saima. Du hade dock bordt stanna kvar i Helsingfors för att utge den eller åtminstone ännu lemna Rektoratet och komma hit med, Din verkstad. Äfven för Tidningens bestånd vore det af vigt. Här ha dessa tider rykten gått om varningar som Du fått från Censur-Öfverstyrelsen; Hot om indragning för nästa år etc. Ingen rök utan eld. Geh«ime» R«ådet» v. Haartman yttrade för mig nyligen att »vår Vän Snellman vore oförbätterlig». Det var någon tirad angående Finlands förhållande till Ryskland, som väckt Hans missnöje. Var för all del *ytterst* försigtig i den punkten. Det som kan synas Dig högst oskyldigt är här himmelskriande; ty endast det är icke himmelskriande att *aldeles icke vidröra hela det ämnet*. Vill Du införa en par versstumpar, så medfölja de här. Om Du känner anekdoten om Filicajas sonnett öfver Italien vid hvars genom läsning Murat befalle att författaren skulle arresteras – han var *död* för en par hundra år sedan – så finner Du hvad jag med deras införande menar. Har Du ej ännu fått någon skrapa af Censur öfverstyrelsen; så inför verserne i en nummer utan att dervid göra någon anmärkning. I följande Nummer